

"Hem namaz kılanın diğer mübah dünyevî amelleri, güzel bir niyetle ibadet hükmünü alır. Bu surette bütün sermaye-i ömrünü ahirete mal edebilir; fani ömrünü bir cihette ibka eder." ifadesini izah eder misiniz?

Bu söz, temsil-i hikâyedeki **"Sermayesi birden bine çıkar."** ifadesinin karşılığıdır. Evet, ömür dakikaları kılınan namaz sayesinde *-güzel bir niyet ile-* ibadet hükmünü alır. Bu sayede kişi ömür sermayesini ahirete mal edebilir. Demek namaz bir ruhtur. Bu namaz güzel bir niyet ile kılındığında; kişinin diğer mübah amelleri hayat bulmakta ve ibadete dönmektedir.

Bizim burada üzerinde durmak istediğimiz mesele: **"Güzel bir niyetle"** ifadesidir. Zira mübah işlerin ibadete dönmesi, namaz ile birlikte güzel bir niyet şartına bağlanmıştır.

Buradaki güzel niyeti misallerle şöylece izah edebiliriz:

Mesela, elbise giymek mübah bir iştir. Elbise giymekten dolayı sevap kazanılmaz. Fakat bir kimse elbiseyi giyerken setr-i avrete niyet ederse ve bu kişi namazını da kılıyorsa, elbisesini giymek onun için bir ibadettir. Çünkü o, elbiseyi avret mahallini örtmek ve bu sayede Allah'ın **"Avret yerlerinizi örtün!"** emrine itaat etmek kastıyla giymiştir.

Yine yemek yemek mübah bir iştir. Ancak kişi, yemeği ibadette kuvvetlenmek niyetiyle yese, yemek yemek bu kişi için bir ibadet hükmünü alır. Halis bir niyet ve namaz, mübah bir işi ibadete çevirmiş olur.

Ya da uyumak mübah bir iştir. Ama kişi ibadette kuvvet bulmak maksadıyla ve vücudunu toparlamak niyetiyle uyusa, *namaz kılması şartıyla* uykusu onun için ibadet olur.

Bu hükümlerin sebebi fıkhıdaki şu kaidedir:

"Vesilenin hükmü, maksada göre şekillenir. Eğer maksat ibadet ise vesile de ibadettir, maksat mübah ise vesile de mübahtır ve maksat haram ise vesile de haramdır."

Demek bir kimse, mübah işlerini Allah'ın rızası olan bir amele vesile yaptığında, namaz kılması şartı ile o mübah vesile, ibadet kabul edilmektedir. İşte bu da ancak

---

halis bir niyetle olabilir.

Bu mesele Mesnevi-i Nuriye'de şöyle geçmektedir:

“Nazar ile niyet, mahiyet-i eşyayı tağyir eder. Günahı sevaba, sevabı günaha kalb eder. Evet, niyet adi bir hareketi ibadete çevirir. Ve gösteriş için yapılan bir ibadeti günaha kalb eder.”

Namaz kılan kimsenin diğer mübah dünyevi amellerinin, güzel bir niyetle ibadet hükmünü alması meselesine şu misalle de bakabiliriz:

Bir kimse askere kaydolduğunda artık o bir askerdir. Askerliği sadece üniformasını giydiği zamanlara mahsus değil, bütün zamanlar için geçerlidir. O sivil kıyafetler içinde de askerdir, tatil günlerinde de askerdir, uykusunda da askerdir, izinde de askerdir... Maaşı da sadece askerî üniformayı giydiği saatler hesaplanarak verilmez, bir ayın tamamında asker kabul edilerek verilir. Evet, belki o sadece günde sekiz saat askerlik görevi yaptı; ama maaşı bu sekiz saate göre değil, yirmi dört saat üzerinden verilmektedir. Onun bütün istirahat zamanları da askerlikten sayılmaktadır.

İşte namaz da böyle askerî bir üniformadır. Bu üniformayı giyen Allah'ın askeri olur ve o askerlik unvanı altında mübah işleri dahi askerlikten kabul edilir.

Üstadımızın [Yirmi Birinci Söz'deki](#) şu beyanını bu makamda mütalaa etmek faydalı olacaktır:

“Sen şu bağında nafakan için işliyorsun. Eğer farz namazı terk etsen, bütün sa'yin semeresi, yalnız dünyevî ve ehemmiyetsiz ve bereketsiz bir nafakaya münhasır kalır. Eğer sen istirahat ve teneffüs vaktini, ruhun rahatına, kalbin teneffüsüne medar olan namaza sarf etsen, o vakit, bereketli nafaka-i dünyeviye ile beraber, senin nafaka-i uhreviyene ve zâd-ı âhîretine ehemmiyetli bir menba olan iki maden-i mânevî bulursun.”

"Birinci maden: Bütün bağındaki yetiştirdiğin; çiçekli olsun, meyveli olsun, her nebatın, her ağacın tesbihatından güzel bir niyetle bir hisse alıyorsun."

"İkinci maden: Hem bu bağdan çıkan mahsulâtta kim yese; hayvan olsun, insan olsun, inek olsun, sinek olsun, müşteri olsun, hırsız olsun sana bir sadaka hükmüne geçer. Fakat o şartla ki, sen Rezzâk-ı Hakikî namına ve izni dairesinde tasarruf etsen ve O'nun malını O'nun mahlûkatına veren bir tevziat memuru nazarıyla kendine

---

baksan..."

"İşte bak, namazı terk eden ne kadar büyük bir hasâret eder. Ne kadar ehemmiyetli bir serveti kaybeder. Ve sa'ye pek büyük bir şevk veren ve amelde büyük bir kuvve-i mânevî temin eden o iki neticeden ve o iki madenden mahrum kalır, iflâs eder."